



**IZVJEŠĆE  
STRUČNOG POVJERENSTVA  
O REAKREDITACIJI  
POSLIJEDIPLOMSKOG DOKTORSKOG STUDIJA IZ PODRUČJA  
DRUŠTVENIH ZNANOSTI, POLJE PRAVO  
PRAVNI FAKULTET SVEUČILIŠTA U RIJECI**

**— Datum posjeta:  
26. travnja 2017. godine**

**Travanj 2017. godine**



Projekt je sufinancirala Europska unija iz Europskog socijalnog fonda  
Sadržaj ovoga dokumenta isključiva je odgovornost  
Agencije za znanost i visoko obrazovanje.

## **SADRŽAJ**

<i>UVOD.....</i>	<i>3</i>
<i>KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA.....</i>	<i>5</i>
<i>PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE.....</i>	<i>6</i>
<i>PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA.....</i>	<i>6</i>
<i>PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA .....</i>	<i>6</i>
<i>NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA .....</i>	<i>6</i>
<i>PRIMJERI DOBRE PRAKSE.....</i>	<i>6</i>
<i>USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA .....</i>	<i>7</i>
<i>OCJENA KVALITETE .....</i>	<i>9</i>

## UVOD

Stručno povjerenstvo koje je imenovala Agencija za znanost i visoko obrazovanje (AZVO) izradilo je Izvješće o reakreditaciji *Poslijediplomskog doktorskog studija iz područja društvenih znanosti, polje pravo*, na temelju Samoanalize studijskog programa, popratne dokumentacije i posjeta Pravnom fakultetu Sveučilišta u Rijeci.

Agencija za znanost i visoko obrazovanje, javno tijelo koje je punopravni član Europskog registra agencija za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Quality Assurance Register for Higher Education – EQAR*) i Europske udruge za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju (*European Association for Quality Assurance in Higher Education – ENQA*), u skladu sa Zakonom o osiguravanju kvalitete u znanosti i visokom obrazovanju (NN 45/09) i Pravilnikom o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskih programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/10), provodi reakreditaciju visokih učilišta, odnosno njihovih studijskih programa. Ovdje je riječ o reakreditaciji dijela djelatnosti visokih učilišta, odnosno sveučilišnih poslijediplomskih studijskih programa.

Akreditacijski savjet Agencije imenovao je Stručno povjerenstvo kao neovisno stručno tijelo, kako bi provelo neovisno vrednovanje Poslijediplomskoga sveučilišnog (doktorskog) studija iz područja društvenih znanosti, polje pravo Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci.

Izvješće sadrži:

- kratak opis studija
- preporuku Stručnog povjerenstva Akreditacijskom savjetu Agencije
- preporuke za poboljšanje kvalitete i prijedloge mjera koje treba provesti u predstojećem razdoblju (te provjeriti postupkom naknadnog praćenja)
- kratku analizu prednosti i nedostataka studija
- popis uočenih dobrih praksi
- zaključke o usklađenosti s propisanim uvjetima izvođenja studija
- zaključke o usklađenosti s kriterijima za ocjenu kvalitete.

Članovi Stručnog povjerenstva:

- Dr. Gerhard van der Schyff, Tilburg University, Nizozemska;
- Prof. Tamás Hoffmann, Hungarian Academy of Sciences, Mađarska;
- Dr. Dagmar Simon, The WZB Berlin Social Science Center, Njemačka;
- Prof. Dibyesh Anand, University of Westminster, Ujedinjeno Kraljevstvo;
- Dr. Igor Štiks, University of Edinburgh, Ujedinjeno Kraljevstvo;
- Prof. Mare Leino, Tallinn University, Estonija;
- Max Lügert, doktorand, Rheinische Friedrich-Wilhelms-Universität Bonn, Njemačka;
- Marko Radenović, doktorand, Princeton University/McKinsey & Company, Hrvatska;
- Katja Simončič, doktorandica, Inštitut za kriminologiju pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Slovenija.

Visoko učilište posjetili su:

- Dr. Gerhard van der Schyff, Tilburg University, Nizozemska;
- Prof. Tamás Hoffmann, Hungarian Academy of Sciences, Mađarska;
- Katja Simončič, doktorandica, Inštitut za kriminologiju pri Pravni fakulteti v Ljubljani, Slovenija.

U analizi dokumenata, studijskom posjetu i pisanju Izvješća, podršku radu Stručnog povjerenstva pružili su:

- Maja Šegvić, koordinatorica, AZVO
- Maja Briški, pomoćna koordinatorica, AZVO
- Goran Briški, prevoditelj tijekom posjeta, AZVO
- Marko Hrvatin, prevoditelj izvješća.

Tijekom posjeta Stručno je povjerenstvo održalo sastanke s:

- upravom visokog učilišta
- voditeljima studijskih programa
- doktorandima
- nastavnicima i mentorima
- vanjskim dionicima
- alumnijima.

Stručno je povjerenstvo posjetilo knjižnicu, računalne učionice, referadu i predavaonice.

## **KRATAK OPIS STUDIJSKOG PROGRAMA**

**Naziv studijskog programa iz dopusnice:** Poslijediplomski doktorski studij iz područja društvenih znanosti, polje pravo

**Nositelj:** Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci

**Izvođač(i):** Pravni fakultet Sveučilišta u Rijeci

**Mjesto izvođenja:** Rijeka

**Područje i polje:** Društvene znanosti, pravo

**Broj doktoranada:** 12

Broj aktivnih doktoranada: 11

Broj doktoranada u mirovanju: 1

Broj doktoranada s financiranjem: 7 doktoranada u potpunosti se financira kroz projekte VU određuje upisne kvote vodeći računa o raspoloživim sredstvima financiranja dostupnima iz znanstveno-istraživačkih projekata i drugih izvora. Tomu u prilog ide činjenica da su istraživanja za 11 od 12 upisanih doktoranada financirana iz javnog i/ili privatnog sektora, dok samo 1 doktorand u cijelosti samostalno financira svoj studij.

**Broj nastavnika na doktorskom studiju:** 36

**Broj mentora na doktorskom studiju:** 12

### **Ishodi učenja studijskog programa:**

Završetkom dokorskog studija i stjecanjem doktorata znanosti, student se osposobljava za:

IU 1 izgradnju akademske karijere na nekoj od znanstveno-nastavnih ili znanstvenih institucija;

IU 2 obavljanje visoko specijaliziranih poslova u pravnoj profesiji u privatnom i javnom sektoru;

IU 3 nastavak usavršavanja na poslijedoktorskoj razini;

IU 4 produbljenu kritičku analizu, evaluaciju i sintezu sadržaja iz područja pravnih znanosti;

IU 5 primjenu tehnika i metodologija i prilagođavanje procesa istraživanja u području pravnih znanosti;

IU 6 samostalno osmišljavanje i provođenje istraživanja u polju pravnih znanosti;

IU 7 komunikaciju i vrednovanje postignutih rezultata istraživanja u polju pravnih znanosti;

IU 8 promicanje izvrsnosti u akademskom i profesionalnom kontekstu u polju pravnih znanosti, u okviru društva utemeljenog na znanju.

## **PREPORUKA STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE**

Na temelju obavljenog postupka reakreditacije, odnosno procjene dostavljenog materijala (Samoanaliza i dr.), posjeta visokom učilištu i razgovora predviđenih protokolom posjeta Stručnog povjerenstva, Stručno povjerenstvo donosi neovisno mišljenje u kojem Akreditacijskom savjetu Agencije preporučuje:

**izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta** za obavljanje dijela djelatnosti (izdavanje potvrde)

### **PREPORUKE ZA POBOLJŠANJE KVALITETE STUDIJSKOG PROGRAMA**

1. Osigurati da se navodi o metodi istraživanja u doktorskim radovima primjenjuju na logički dosljedan način.
2. Staviti izričiti naglasak na etička načela u okviru ishoda učenja studijskog programa.
3. Osigurati održivu znanstvenu produkciju daljnjim poticanjem međunarodne objave radova u međunarodnim časopisima.
4. Povećati napore kako bi se doktorandima pomoglo u pokrivanju troškova, uključujući troškove istraživačkih i studijskih posjeta u inozemstvu.

### **PREDNOSTI STUDIJSKOG PROGRAMA**

1. Doktorandi pri upisu dobivaju mentora.
2. Doktorandi se upisuju na temelju osobnog plana istraživanja.
3. Doktorandi sa svojim mentorima pišu zajedničke znanstvene radove.
4. Individualizirani pristup doktorandima.
5. Naglasak na istraživačkim i studijskim posjetima u inozemstvu.

### **NEDOSTACI STUDIJSKOG PROGRAMA**

1. Mali broj doktoranada.
2. Obveza studijskog boravka u inozemstvu za koji doktorandi sami snose troškove.

### **PRIMJERI DOBRE PRAKSE**

1. Organizacija doktorske konferencije 2016. godine.
2. Izrada i provedba instrumenata za kontrolu kvalitete, poput redovitog vrednovanja doktoranada i mentora.
3. Radno vrijeme knjižnice koje uključuje mogući rad vikendom kako bi je izvanredni doktorandi mogli koristiti.

## USKLAĐENOST S PROPISANIM UVJETIMA IZVOĐENJA

Propisani minimalni zakonski uvjeti	DA/NE
1. Visoko je učilište (VU) upisano u Upisnik znanstvenih organizacija u znanstvenom području doktorskog studija i ima pozitivan ishod reakreditacije (dopusnicu) za znanstvenu djelatnost i visoko obrazovanje.	DA
2. VU ima „vertikalnu“ studijskih programa (izvodi preddiplomske i diplomske sveučilišne studijske programe) koji vode do doktorskog studija u istom području i polju ili poljima (u slučaju interdisciplinarnih studija) te potreban broj nastavnika, kao što je definirano člankom 6 Pravilnika o sadržaju dopusnice te uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje djelatnosti visokog obrazovanja, izvođenje studijskog programa i reakreditaciju visokih učilišta (NN 24/2010).	DA
3. VU ima zaposlen potreban broj znanstvenika, kako je definirano člankom 7 Pravilnika o uvjetima za izdavanje dopusnice za obavljanje znanstvene djelatnosti, uvjetima za reakreditaciju znanstvenih organizacija i sadržaju dopusnice (NN 83/2010).	DA
4. Više od 50% sadržaja na visokom učilištu izvode vlastiti nastavnici (nastavnici u punom radnom odnosu i izabrani u znanstveno-nastavna zvanja).	DA
5. Omjer je nastavnika i studenata na cijelom visokom učilištu ispod 1:30.	DA
6. Visoko je učilište osiguralo javnost disertacija.	DA
7. Visoko je učilište osiguralo postupak oduzimanja akademskog stupnja (dr. sc.) odredbama statuta ili drugoga općeg akta ako se utvrdi da je stečen protivno propisanim uvjetima za njegovo stjecanje, grubim kršenjem pravila studija ili na temelju disertacije koja je plagijat ili krivotvorina.	DA
<b>Dodatni uvjeti Akreditacijskog savjeta za izdavanje pozitivnog mišljenja</b>	<b>DA/NE</b>
1. VU (ili više njih) ima barem pet nastavnika izabranih u znanstveno-nastavna zvanja u <b>polju ili poljima</b> relevantnim za izvođenje studija, uključenih u izvođenje doktorskog studija.	DA
2. VU u postupku posljednje reakreditacije ima standard Znanstvena i stručna djelatnost ocijenjen najmanje „djelomično provedeno“ (3).	DA
3. VU ima program doktorskog studija usklađen sa strateškim programom znanstvenog istraživanja.	DA
4. Omjer mentora i doktoranada na visokom učilištu nije veći od 1:3.	DA
5. Mentori (svi) udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnom radnom mjestu ili suradničkom (post.doc.) i ima barem dvije godine istraživačkog post.doc. iskustva; b) aktivan znanstvenik u znanstvenom području doktorskog studija (u posljednjih pet godina objavljivao znanstvene radove, sudjelovao na međunarodnim znanstvenim skupovima i/ili sudjelovao u projektima (t. 2.); c) potvrđuje izvedivost okvirnog plana istraživanja pri upisu doktoranda (ili pri prijavi teme); d) osigurava potrebne uvjete (uključujući financijsku podršku) za provedbu znanstvenih istraživanja doktoranada (sukladno s okvirnim planom istraživanja doktoranda), bilo kao voditelj, suvoditelj ili suradnik znanstvenog projekta ili na druge načine; e) prošao neku vrstu osposobljavanja (komentorstvo, radionice ili dr.); f) ima pozitivno mišljenje visokog učilišta o mentorskom radu.	a) DA b) DA c) DA d) DA e) DA

	f) DA
6. Nastavnici udovoljavaju svim sljedećim uvjetima: a) zaposlen na znanstvenom ili znanstveno-nastavnome radnom mjestu; b) aktivan znanstvenik, prepoznat u polju predmeta koji predaje (t. 1.).	a) DA b) DA*
7. Mentor u pravilu ne sudjeluje u povjerenstvu za ocjenu teme, ocjenu i obranu doktorskog rada.	DA
8. Program doktorskog studija osigurava barem tri godine individualnoga/samostalnoga istraživačkog rada (paralelno, individualno, unutar ili izvan nastave), a pod samostalnim se istraživačkim radom podrazumijeva pisanje disertacije, pisanje radova, odlazak na međunarodne konferencije, terenski rad, nastava u svrhu istraživanja i dr.	DA
9. U slučaju združenih, zajedničkih studija te doktorskih škola (na sveučilišnoj razini), VU suradnju potkrepljuje odgovarajućim ugovorima; program izvodi s akreditiranim visokim učilištima (za zajedničke i združene doktorske studije), odnosno program izvodi (na doktorskoj školi) na način koji udovoljava svim propisanim uvjetima te osigurava kvalitetnu koordinaciju i podršku doktorandima; pokrivenost je nastave vlastitim nastavnicima (svih izvođača) barem 80 %.	n/p



## OCJENA KVALITETE

<b>1. NASTAVNIČKI, MENTORSKI I ISTRAŽIVAČKI KAPACITETI I INFRASTRUKTURA</b>	<b>OCJENA KVALITETE (VISOKA RAZINA KVALITETE ILI POBOLJŠANJA POTREBNA) I OBJAŠNENJE POVJERENSTVA</b>
1.1. Visoko je učilište prepoznatljiva institucija po istraživačkim/umjetničkim postignućima u znanstvenoj/umjetničkoj disciplini iz koje izvodi doktorski studij.	<p><b>Poboljšanja potrebna.</b></p> <p>Iako nastavno osoblje Pravnog fakulteta Sveučilišta u Rijeci (PFR) bez sumnje čine aktivni istraživači i stručnjaci u svojim područjima, podaci o radovima objavljenima u međunarodnim časopisima pokazuju da se oni uglavnom odnose na nekolicinu profesora. Iako je PFR poduzeo zamjetne napore ne bi li promijenio tu situaciju, Stručno povjerenstvo preporučuje PFR-u da nastavi provoditi plan poboljšanja statistike o međunarodnom objavljivanju znanstveno-nastavnog osoblja i potiče sudjelovanje u međunarodnim projektima.</p>
1.2. Broj i opterećenost nastavnika angažiranih na doktorskom studiju osiguravaju kvalitetno doktorsko obrazovanje.	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Doktorski studij PFR-a ispunjava propisane kriterije. Svih 36 nastavnika izabrano je u znanstveno-nastavna zvanja, od čega 92% u polju prava. Većina znanstveno-nastavnog osoblja na PFR-u uključena je u program u svojstvu mentora te je njihovo radno opterećenje bitno niže od gornje granice od 300 norma sati, unatoč činjenici da nastavnici zaposleni na Fakultetu izvode više od 90% sadržaja dokorskog studija. Također je pohvalno da se nastava izvodi samo u prvom semestru redovitog studija te u prvoj godini izvanrednog studija.</p>
1.3. Nastavnici su visokokvalificirani znanstvenici za predmete koje drže i kojima su posvećeni i time omogućavaju kvalitetan doktorski studij.	<p><b>Poboljšanja potrebna.</b></p> <p>Iako nastavno osoblje PFR-a čine aktivni istraživači, razlike u njihovoj pojedinačnoj znanstvenoj produkciji značajne su. Nekoliko članova osoblja odgovorno je za</p>

	<p>većinu publikacija i vrlo mali broj radova objavljuje se u međunarodno prepoznatim inozemnim pravnim časopisima. PFR bi trebao povećati napore kako bi se stvorila ravnoteža u znanstvenoj produkciji nastavnika.</p>
<p>1.4. Broj i kvalifikacije mentora osiguravaju kvalitetnu izradu doktorskoga rada.</p>	<p><b>Poboljšanja potrebna.</b></p> <p>Omjer broja mentora i doktoranada na PFR-u vrlo je povoljan, čime se jamči dovoljna razina posvećenosti doktorandima.</p> <p>Međutim, analiza publikacija i citata otkriva da je mali broj mentora odgovoran za većinu publikacija i citata.</p> <p>Primjerice, ukupni broj navoda Google znalca za sve mentore iznosi 148, ali od toga 3 mentora bilježe 126 navoda, a preostalih 12 samo ukupno 22. Broj međunarodno objavljenih radova pokazuje sličnu neravnomjernost. PFR bi trebao uložiti više resursa u popravljavanje ove situacije koja bi mogla ugroziti dugoročnu održivost doktorskog studija.</p>
<p>1.5. Visoko je učilište razvilo metode provjere kvalificiranosti nastavnika i mentora.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>U okviru programa doktorskog studija uspostavljeni su i razvijeni formalni mehanizmi procjene i praćenja kvalifikacija i kompetencija nastavnika i mentora koji se temelje na istraživačkoj izvrsnosti.</p> <p>U programu mogu sudjelovati samo mentori koji su u posljednjih 5 godina objavili najmanje 5 radova, od čega najmanje jedan u indeksiranom časopisu; ili knjigu i 2 znanstvena rada; ili najmanje 1 znanstveni rad u časopisu s čimbenikom odjeka većim od 1. Nadalje, mentori bi trebali imati H-indeks od najmanje 2 te najmanje 3 rada objavljena u polju doktorskog rada.</p> <p>Godišnji plan istraživanja osigurava trajnu</p>

	<p>akademska aktivnost nastavnika i mentora. Međutim, s obzirom na činjenicu da je ovo još uvijek prijelazno razdoblje za doktorski studij te da je nedavno uključen velik broj mladih istraživača u njegovu izvedbu, razumljivo je da se ovi kriteriji još ne primjenjuju te da će stupiti na snagu tek 19. lipnja 2018. godine.</p>
<p>1.6. Visoko učilište raspolaže kvalitetnim istraživačkim resursima u skladu sa zahtjevima znanstvene/umjetničke discipline iz koje se izvodi doktorski program.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>PFR ima najsuvremeniju istraživačku infrastrukturu, dobro opremljenu knjižnicu koja je, na zahtjev doktoranada, otvorena čak i vikendom te pristup raznim bazama podataka na engleskom i njemačkom jeziku. Postoji i mogućnost dobivanja pristupa nedostupnim člancima i knjigama putem međuknjižnične posudbe i kupnje, ovisno o dostupnim sredstvima.</p>
<p><b>2. INTERNI SUSTAV OSIGURAVANJA KVALITETE STUDIJA</b></p>	
<p>2.1. Visoko je učilište odredilo i prihvatilo djelotvorne postupke kojima se predlaže, odobrava i realizira doktorsko obrazovanje. Ti postupci uključuju obrazloženje znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih i gospodarskih potreba.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>PFR je pokazao da je uspostavio učinkovite procedure za predlaganje, odobravanje i provedbu doktorske izobrazbe. Primjerice, PFR je prihvatio Standarde i smjernice za osiguravanje kvalitete na Europskom prostoru visokog obrazovanja te se pridržava Pravilnika o akreditiranju studijskih programa Sveučilišta u Rijeci. Fakultet je pokazao da u izvedbi dokorskog studija uzima u obzir znanstvene/umjetničke, kulturne, društvene i gospodarske potrebe. To je potkrijepljeno činjenicom da voditelj dokorskog studija provjerava relevantnost istraživanja sukladno Salzburškim preporukama. Nadalje, gotovo se sva istraživanja financiraju iz sredstava koja nisu vlastita sredstva doktoranada, od čega</p>

	polovicu financira privatni sektor, što upućuje na njihovu relevantnost.
<p>2.2. Pokretanje je doktorskoga studija usklađeno sa znanstvenom misijom i vizijom visokog učilišta, odnosno strateškim programom znanstvenoga/umjetničkoga istraživanja visokog učilišta.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Strategija znanstvenog istraživanja doktorskog studija usklađena je sa strategijom Fakulteta, čija je strategija usklađena sa strategijom Sveučilišta. Kvalitetu ove strategije potvrđuje činjenica da Fakultet nastoji promovirati javno dobro, akademski integritet, transparentnost, strateško upravljanje, samoodrživost, integraciju, izvrsnost, međunarodnu usporedivost te osiguravanje kvalitete. Točnije, kao cilj studija navodi se osposobljavanje doktoranada za samostalno provođenje znanstvenih istraživanja, s naglaskom na internacionalizaciji i mobilnosti. Potonje je važan dio vizije istraživanja te se aktivno promiče, primjerice postavljanjem uvjeta da doktorandi moraju u okviru studijskog programa dio studija provesti u inozemstvu (20 ECTS bodova). PFR također ima stroge kvalifikacijske kriterije, kako za osoblje tako i za kandidate. Kandidati se pažljivo biraju na temelju osobnog plana istraživanja i razgovora. Na taj se način omogućuje izbor kandidata sukladno istraživačkom fokusu studija/Fakulteta/Sveučilišta.</p>
<p>2.3. VU sustavno prati uspješnost programa periodičnim vrednovanjem doktorskog studija i radi na poboljšanjima.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Osim što je studijski program prošao vanjska vrednovanja, poput tematskog vrednovanja AZVO-a provedenog u ak. god. 2012./2013., PFR ima i sustav slojevitog periodičnog praćenja kvalitete i uspješnosti, koji uključuje praćenje napretka pojedinog doktoranda te učinkovitost njegovog mentora na polugodišnjoj osnovi – u razgovoru s</p>

	<p>doktorandima oni su potvrdili ovaj postupak i istaknuli mogućnost davanja anonimne povratne informacije. Važno je napomenuti da PFR analizira razloge odustajanja doktoranada od studija radi prepoznavanja potreba za poboljšanjima. Kad je riječ o dosadašnjem uvođenju poboljšanja, PFR je poduzeo korake u vezi s uvjetom objavljenog rada kandidata (što je promijenjeno s „objavljen“ na „prihvaćen za objavljivanje“) kako bi se izbjegli problemi s kašnjenjem u slučaju dugog čekanja na objavu rada; poboljšana je pristup bazama podataka uvođenjem mogućnosti pojedinačnog ili grupnog tečaja iz pretraživanja baza podataka; anticipirajući druge moguće probleme s kojima se susreću doktorandi, PFR je objavio i Vodič za doktorande. Dostupna kopija vodiča pokazala se razumljivom i korisnom u usmjeravanju (potencijalnih) doktoranada na putu razvoja plana istraživanja (sličan vodič dostupan je i za mentore). Kako bi se dodatno unaprijedila kontrola kvalitete, PFR bi mogao razmotriti mogućnost da, uz već postojeće mjere, sam povremeno organizira vanjsko vrednovanje ovog studija.</p>
<p>2.4. VU sustavno prati uspješnost mentora / ima mehanizme vrednovanja mentora, promjene mentora i rješavanja mogućih problema između mentora i doktoranda.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Na temelju informacija navedenih u Samoanalizi te onih dobivenih tijekom posjeta Fakultetu, zaključili smo da PFR na odgovarajući način prati uspješnost mentora i ima zadovoljavajuće mehanizme za vrednovanje mentora.</p> <p>Prvo, prema Samoanalizi mentori se kontinuirano prate na temelju izvješća koje su dužni podnositi tijekom studija svakog doktoranda kojeg mentoriraju. Mentori u dva opća izvješća vrednuju napredak studenata, a specijalno izvješće predstavlja</p>

	<p>temelj za procjenu kvalitete mentora i njegovog/njezinog doktoranda. Uspješnost mentora nadalje se vrednuje na temelju dva izvješća doktoranada. Analiza postojećih izvješća doktoranada upućuje na visok stupanj zadovoljstva doktoranada svojim mentorima, budući da se prosječna kumulativna ocjena za mentore kretala od 4,8 do 5,0 na skali od 1 (najniža ocjena) do 5 (najviša ocjena). Za ak. god. 2015./2016. ovi su podaci provjereni i Anonimnim upitnikom: kvaliteta doktorskog studiranja za akademsku godinu 2015./2016. (Samoanaliza, str. 25).</p> <p>Završnost je samo djelomice koristan pokazatelj uspješnosti mentora s obzirom na to da je riječ o prilično novom programu. Pozitivni je pokazatelj da su 3 doktoranda dosad završila studij te da je trajanje studija ta 3 doktoranda u prosjeku bilo 6,3 semestra (Samoanaliza, str. 25).</p> <p>Postoje neformalni i formalni postupci za rješavanje mogućih nesuglasica između doktoranda i mentora. Savjeti o tome kako postupiti mogu se pronaći u Vodiču za doktorande. Doktorandi također imaju na raspolaganju koordinatora za komunikaciju, iskusnog doktoranda. Nadalje, u određenim okolnostima postoji i mogućnost obraćanja Studentskom pravobranitelju. Postupak promjene mentora ili imenovanja sumentora, ili promjene teme doktorskog rada uređen je Pravilnikom o studijima UNIRI-ja. Dosad nije podnesen nijedan zahtjev za promjenu mentora (Samoanaliza, str. 26).</p>
<p>2.5. VU osigurava akademsku čestitost i slobodu znanstvenog istraživanja.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>FLR ima nekoliko postupaka za osiguravanje akademske čestitosti i</p>

	<p>slobode istraživanja. Jasno je da je znanstveno-nastavno osoblje UNIRI-ja izrazito predano održavanju i unapređivanju standarda etičkog ponašanja u znanosti i obrazovanju. Značajno je da je UNIRI prvo sveučilište u Hrvatskoj koje je potpisalo Deklaraciju o pristupanju Europskoj povelji za istraživače i Kodeksu o zapošljavanju istraživača te usvojilo Etički kodeks. Etički kodeks UNIRI-ja koji se primjenjuje na članove akademske zajednice na UNIRI-ju uređuje temeljna načela, neprihvatljiva ponašanja, profesionalna prava i odgovornosti, etiku za istraživanja, profesionalno napredovanje, autorstvo znanstvenih radova i drugih dokumenata, primanje darova, sukob interesa, transparentnost i tajnost, javno nastupanje kao i odgovornost prema sveučilišnoj zajednici. Pored navedenoga, donesen je i Etički kodeks za studente UNIRI-ja koji se primjenjuje na sve studente (Samoanaliza, str. 26-27).</p> <p>UNIRI u svojem Pravilniku o studijima (članak 62. stavak 5.) za one koji krše Etički kodeks propisuje najoštriju sankciju, odnosno gubitak statusa studenta. Pored navedenoga, predviđene su i pojedine stegovne odgovornosti nastavnika i studenta zbog povreda svojih obveza u svezi s radom ili zbog narušavanja ugleda PFR-a ili UNIRI-a (vidi članak 52. Statuta PFR-a) (Samoanaliza, str. 27). Etičnost znanstvenog istraživanja promiče se i kroz Upute za izradu studentskih pisanih radova (Samoanaliza, str. 27).</p>
<p>2.6. Postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan je i objektivan te obuhvaća javno predstavljanje teme doktorskoga istraživanja.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b> Zaključak je Povjerenstva da je postupak izrade i obrane teme doktorskog rada jasan i stoga transparentan i objektivan.</p>

	<p>Postupak obuhvaća javno predstavljanje. Postupak je uređen Pravilnikom o studijima UNIRI-ja i razrađen Odlukom o postupku prijave, javne obrane i ocjene teme doktorske disertacije PFR-a. (Samoanaliza, str. 28)</p> <p>Posebno je pohvalno da se člankom 65. Pravilnika o studijima UNIRI-ja i člankom 6. Odluke PFR-a propisuje da mentor ne može bit član Povjerenstva za obranu i ocjenu teme. Uvrštavanje ove odredbe, koja se razlikuje od uobičajene prakse u Hrvatskoj, upućuje na spremnost PFR-a da poštuje suvremene standarde. Pored toga, prema propisima INIRI-ja, prilikom imenovanja članova povjerenstva valja voditi računa o ravnomjernoj zastupljenosti spolova.</p> <p>Detaljan protokol obrane propisan je u Odluci PFR-a. (Samoanaliza, str. 29)</p>
<p>2.7. Ocjena doktorskoga rada rezultat je znanstvene procjene neovisnoga povjerenstva.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Doktorski studij ima detaljno uređen postupak ocjene doktorske disertacije. Disertaciju ocjenjuje povjerenstvo koje čini najmanje 3 člana, od kojih je najmanje jedan iz druge sveučilišne ili znanstvene institucije. Pohvalno je i da PFR ne imenuje mentora u povjerenstvo čime se osigurava viši stupanj nepristranosti.</p> <p>Također je hvale vrijedno da PFR poduzima napore kako bi se povećalo sudjelovanje vanjskih članova u postupku obrane doktorskih disertacija, no, s obzirom na mali broj obranjenih disertacija, prerano je da bi se utvrdilo je li riječ o stvarnom trendu. Preporuča se osigurati da u budućnosti u svim postupcima obrane broj vanjskih članova bude veći od broja članova povjerenstva iz matične ustanove.</p>



<p>2.8. VU objavljuje sve potrebne informacije o studiju, uvjetima upisa, izvođenja kao i uvjetima napredovanja i završetka studija na lako dostupnim mjestima i medijima.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Sve potrebne informacije u vezi s doktorskim studijem dostupne su na mrežnim stranicama PFR-a.</p>
<p>2.9. Financijska sredstva prikupljena za potrebe dokorskog obrazovanja raspodjeljuju se jasno i na način koji osigurava održavanje i unaprjeđenje doktorske izobrazbe (osigurava izvođenje i potporu istraživanja doktoranda kako bi uspješno završili program).</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Na temelju dostupnih podataka, školarine se koriste za razvoj i osiguravanje održivosti dokorskog studija. Angažman nastavnika i mentora u studiju nenaplatne je prirode, čime se omogućava usmjeravanje većine prihoda od školarina (98%) na povećanje kvalitete studija.</p>
<p>2.10. Školarina se utvrđuju na temelju jasnih kriterija (i stvarnih troškova studija).</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Visina školarine utvrđuje se imajući u vidu dugoročnu održivost dokorskog studija. Kriteriji su utvrđeni člankom 10. Odluke o upisima na DS te je omogućeno plaćanje školarine u obrocima.</p> <p>PFR je obrazložio iznos školarine u okviru razrade troškova studiranja. (Samoanaliza, str. 35)</p>
<p><b>3. POTPORA DOKTORANDIMA I NAPREDOVANJE TIJEKOM STUDIJA</b></p>	
<p>3.1. VU određuje upisne kvote na temelju nastavničkih i mentorskih kapaciteta.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Mišljenje je Povjerenstva da PFR ima kvalitetnu politiku prema upisu doktoranada te da uzima u obzir broj dostupnih mentora i njihovo nastavno opterećenje, kvalitetu mentora i broj doktoranada koje nastavnik već mentorira.</p> <p>Prvo, prema Samoanalizi, „(...) trenutačni omjer doktoranada i mentora na DS-u je</p>

	<p>1:1, omjer doktoranada i nastavnika 1:3, dok je omjer nastavnika i studenata na razini svih studijskih programa PFR-a 1:29.“ Kvote upućuju na povoljne omjere za doktorande. Nastavno opterećenje nastavnika ne prelazi postojeće propisane granice. Osim toga, čini se da kompetencije mentora odgovaraju planovima istraživanja doktoranada. I na kraju, broj doktoranada koje nastavnik već mentorira nije viši od 3 doktoranda po mentoru na cjelokupnom studiju.</p> <p>Pored navedenoga, prava i obveze doktoranada i mentora definirane su Pravilnikom o studijima UNIRI-ja (glava V.), na razini PFR-a Opisom studijskog programa (dalje: OSP) i Odlukom o upisima na DS, pojedinačnom odlukom o upisu i, najvažnije, ugovorom koji doktorand zaključuje s PFR-om. (Samoanaliza, str. 41).</p>
<p>3.2. VU određuje upisne kvote na temelju znanstvenih/umjetničkih, kulturnih, društvenih, gospodarskih i drugih potreba.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>PFR je u odgovarajućoj mjeri pokazao da su kvote upisa (20 doktoranada godišnje) utemeljene na širim znanstvenim, kulturnim, društvenim i gospodarskim potrebama. Kako bi to potkrijepio činjenicama, PFR navodi nekoliko čimbenika. Prvo, od pristupanja Hrvatske EU-u, hrvatski visoki dužnosnici suočeni su s nizom izazova zbog složenosti i višeslojnosti pravnog sustava EU-a. PFR ima najdužu tradiciju obrazovanja u području prava EU-a u Hrvatskoj te visokokvalificirano osoblje u tom području i stoga ima potencijal obrazovati novu generaciju hrvatskih stručnjaka koji će pridonijeti uspješnom hrvatskom sudjelovanju u EU-u.</p> <p>Nadalje, područja stručnosti koja mentori pokrivaju odgovaraju temama istraživačkih</p>

	<p>projekata (ili planova istraživačkih projekata) doktoranada, koji su svi prošli postupak izbora, čime je jasno prepoznata društvena i gospodarska relevantnost njihovih tema.</p> <p>Još jedan mehanizam koji PFR rabi kako bi osigurao da se u obzir uzimaju šire znanstvene, kulturne, društvene i gospodarske potrebe jest suradnja s Povjerenstvom vanjskih dionika koje okuplja ugledne pravnike. Povjerenstvo savjetuje PFR glede usklađenosti studija sa zahtjevima struke i povezanosti studijskih sadržaja s potrebama tržišta rada u privatnom i javnom sektoru te s potrebama lokalne zajednice. (Samoanaliza, str. 22).</p>
<p>3.3. Visoko učilište određuje upisne kvote ovisno o dostupnom financiranju za doktorande, odnosno na temelju apsorpcijskih potencijala znanstveno-istraživačkih projekata ili drugih izvora financiranja.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>PFR navodi da se istraživanja za 11 od 12 upisanih doktoranada financiraju iz javnog i/ili privatnog sektora, dok samo 1 doktorand u cijelosti samostalno financira školarinu (no, on prima stipendiju UNIRI-ja koja djelomično pokriva troškove školarine). Nadalje, sva tri doktoranda koja su dosad završili studij bili su financirani iz javnog sektora. Također, prema Samoanalizi PFR-a: “Veliki dio doktorskih istraživanja 7 od 12 doktoranada uključenih u projekte financira se iz bogatog portfelja projekata PFR-a čiji su voditelji ili članovi istraživačkog tima nastavnici DP-a“ (Samoanaliza, str. 36). Pored toga, doktorandi PFR-a dosad su se redovito i uspješno prijavljivali za financiranje koje svake godine nudi UNIRI u obliku školarina za određene aktivnosti. (Samoanaliza, str. 36)</p>
<p>3.4. VU vodi računa pri odabiru i broju upisanih kandidata o tome da svaki kandidat koji će biti upisan ima</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>PFR ulaže napore kako bi se osiguralo da</p>

<p>potencijalnog mentora. Pri upisu se vodi računa za svakog kandidata o održivom planu istraživanja i uspješnom završetku doktorskog rada.</p>	<p>svaki doktorand ima održiv plan istraživanja i da može uspješno provesti doktorsko istraživanje što se provodi od samog upisa nadalje. Navedeno se provodi, prije svega, tijekom postupka izbora, u kojem se primjenjuju strogi uvjeti upisa te, zatim, zahtjevnim studijskim obvezama, koje uključuju, primjerice, obvezu prijave za odobrenje teme i obranu teme u petom semestru.</p> <p>Stručno povjerenstvo smatra uvjet pronalaska potencijalnog mentora prije upisa iznimno povoljnim za doktorande. Činjenica da kandidati moraju već prije upisa odlučiti o temi istraživanja odašilje poruku da je inovativno istraživanje ugrađeno u sam temelj DS-a na PFR-u.</p>
<p>3.5. VU osigurava regrutiranje zainteresiranih, nadarenih i visokomotiviranih doktoranada iz zemlje i inozemstva.</p>	<p><b>Poboljšanja potrebna.</b></p> <p>Stručno povjerenstvo uvjeren je kako PFR poduzima odgovarajuće napore kako bi upisao najbolje diplomante preddiplomskih i diplomskih studija na razini države koji streme ostvarivanju istraživačke karijere. Na to upućuje niz aktivnosti za promociju DS-a, kao što je promotivni letak DS-a koji je dostupan na PFR-u i koji se šalje drugim institucijama, široko oglašavanje natječaja za upis na DS, strogi kriteriji za upis i njihovo dosljedno provođenje te činjenica da potencijalni mentori koriste vlastite mreže kontakata i neformalne kontakte kako bi osigurali širok pristup informacijama o DS-u i potaknuli interes za njega. (Samoanaliza, str. 38)</p> <p>Pozitivno je što je internetska stranica DS-a jednostavna za korištenje te dostupna i na engleskom jeziku te da osoblje zbog visoko individualiziranog pristupa može poučavati strane studente na engleskom jeziku. Ipak,</p>

	<p>preporučujemo veće napore u smjeru privlačenja doktoranada na međunarodnoj razini. Iako je natječaj za upis na DS ekstenzivno oglašavan na lokalnoj i nacionalnoj razini u medijima i na Internetu, potrebno je uložiti veće napore u međunarodno oglašavanje natječaja. PFR može kontaktirati sveučilišta koja uspješno privlače motivirane strane studente te učiti iz njihove dobre prakse.</p>
<p>3.6. Postupak je izbora upisanih doktoranada javan i utemeljen na izboru najkvalitetnijih kandidata.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Strogi uvjeti za upis i postupak izbora koji se provode na PFR-u (prije svega, razgovor s kandidatom, prijedlog ili osobni plan studija te sposobnost obrane osobnog plana studija tijekom razgovora) govore o ozbiljnosti PFR-a u izboru najboljih kandidata za DS. Činjenica da je udio odbijenih prijava gotovo 1/3 nadalje upućuje na zaključak da neodgovarajući kandidati ne mogu upisati studij, čime se održava željena razina kvalitete doktoranada. Natječaj za upis također se objavljuje na vrijeme.</p>
<p>3.7. VU osigurava razvidnost postupka izbora kandidata u skladu s objavljenim kriterijima te postupka prigovora.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Transparentnost postupka izbora kandidata i postupka prigovora zajamčeni su odredbama točke 2.5. akta DSP-a pod nazivom Opis studijskog programa (OSP).</p> <p>Poštujući pravo na zaštitu osobnih podataka kandidata, natječaj za upis kandidata na DS te rezultati provedbe natječaja javno se objavljuju na mrežnim stranicama DS-a. OS nadalje propisuje rok za prigovor od 7 dana i rok za odgovor na prigovor od strane Vijeća PFR-a od 15 dana. U odluci (o odbacivanju ili odbijanju prijave za upis na DS) također se navode razlozi odbacivanja/odbijanja. Nadalje, cjelokupna</p>

	<p>se natječajna dokumentacija arhivira, a odbijeni kandidati imaju pravo uvida u natječajnu dokumentaciju. (Samoanaliza, str. 40)</p>
<p>3.8. Postoji mogućnost priznavanja prethodnih postignuća doktoranada i kandidata za studij.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Uzimajući u obzir činjenicu da je u Hrvatskoj sustav priznavanja neformalnog i informalnog učenja nedovoljno razvijen, PRF ipak uspijeva priznavati prethodno učenje i prethodna postignuća kandidata i izabranih doktoranada uzimajući u obzir broj ECTS bodova koje su kandidati stekli tijekom poslijediplomskog znanstvenog magistarskog studija prava i poslijediplomskog specijalističkog sveučilišnog studija prava. ECTS bodovi također se priznaju ako su stečeni na sveučilišnom diplomskom studiju različitom od sveučilišnog diplomskog studija prava. Nadalje, detaljan razgovor s kandidatom također omogućava procjenu sposobnosti i kvalitete kandidata i u smislu prethodnog učenja.</p> <p>Činjenica koja ohrabruje i koja pokazuje aktivan angažman PFR-a u ovom području jest sudjelovanje DS PFR-a u Projektu priznavanja izvannastavnih aktivnosti kroz ECTS-bodove (na temelju programskih ugovora UNIRI-ja i MZO-a), koji je pokrenuo UNIRI, a što je izravno utjecalo na kreiranje politike priznavanja prethodnog učenja.</p>
<p>3.9. Prava i obveze doktoranda određene su odgovarajućim aktima visokog učilišta te ugovorom o studiranju koji osigurava visoku razinu institucijske i mentorske potpore doktorandima.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Na razini PFR-a, prava i obveze doktoranada uređeni su nizom dokumenta, točnije OSP-om, Odlukom o upisima na DS i pojedinačnim odlukama o upisu te posebice ugovorom koji PFR zaključuje sa svakim doktorandom. Glava V Pravilnika o studijima UNIRI-ja nadalje uređuje ta prava</p>

	<p>i obveze. Budući doktorandi obavještavaju se njihovim pravima i obvezama već u predupisnoj fazi, budući da su ista javno dostupna na internetskoj stranici PFR-a, dok se kandidati kojima je upis odobren nadalje o tim pravima i obvezama obavještavaju u okviru pojedinačne odluke o upisu (sadržaj odluke utvrđen je člankom 19. Odluke o upisima na DS) te ugovora (članak 2.) koji svaki kandidat potpisuje s PFR-om.</p> <p>PFR je uvjerio Stručno povjerenstvo da relevantnim aktima Fakulteta i ugovorima nisu utvrđena samo prava i obveze doktoranada, već da i sadržaj tih propisa osigurava visoku razinu mentorske i institucijske podrške doktorandima. To se ogleda i u brojnim pravima doktoranada koja pokazuju iznimnost PFR-ova doktorskog studija u odnosu na mnoge druge hrvatske doktorske studije. Neka od najistaknutijih prava jesu pravo da se studentu dodjeli mentor već pri samom upisu na DS, obveza mentora da održava redovite konzultacije s doktorandom, o kojima vodi dnevnik suradnje, pravo na neformalnu podršku Koordinatora za komunikaciju (doktorand na DS-u) i sl. (Samoanaliza, str. 41-42).</p>
<p>3.10. Osigurana je institucijska podrška za uspješnu prohodnost doktoranda kroz doktorski studij.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Na temelju prikupljenih informacija, Povjerenstvo zaključuje da PFR doktorandima nudi sveobuhvatnu institucijsku podršku u provedbi njihovog istraživanja i razvoju karijere.</p> <p>Ističemo nekoliko mehanizama podrške koji se primjenjuju na PFR-u te rezultate tih mehanizama: u posljednjih 5 godina 10 doktoranada napisalo je ukupno 40</p>

	<p>znanstvenih radova, a 12 doktoranada izlagalo je svoje radove na 5 konferencija u organizaciji PFR-a i 20 konferencija u organizaciji drugih institucija. Nadalje, istraživanja velikog dijela doktoranada (7) financiraju se iz bogatog portfelja znanstvenoistraživačkih projekata u kojima sudjeluje PFR (Samoanaliza, str. 42-43).</p>
<p><b>4. PROGRAM I ISHODI DOKTORSKOG STUDIJA</b></p>	
<p>4.1. Sadržaj i kvaliteta programa doktorskoga studija u skladu su s međunarodno prihvaćenim standardima.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Sadržaj i kvaliteta studija jasno su usklađeni s priznatim međunarodnim standardima, budući da su utemeljeni na načelima bolonjskog procesa i Salzburškim preporukama, što je opisano u Samoanalizi. Važan je pokazatelj toga činjenica da je studij utemeljen na istraživanju, čime se potiče usvajanje vještina samostalnog istraživanja tijekom tri godine, kako je propisano Hrvatskim kvalifikacijskim okvirom. To je potkrijepljeno činjenicom da znanstveno-istraživački segment nosi 150 od ukupno 180 ECTS bodova. Komponenta kvalitete istraživanja posebno je naglašena činjenicom da svaki kandidat dobiva mentora prilikom upisa, kao i prijedlog osobnog plana studija koji se razvija i realizira tijekom studija. To doktorandu pomaže u razvijanju znanstveno-istraživačkih vještina od samog početka studija te izoštravanju tih vještina sudjelovanjem na stručnim skupovima. Prilagodljivost sadržaja studija velika je, što je vidljivo iz činjenice da je samo jedan predmet obvezan – Metodologija – dok doktorand (u dogovoru s mentorom) odabire preostalih pet predmeta sukladno temi istraživanja. U našim razgovorima s doktorandima tijekom posjeta Fakultetu također se isticala prilagodljivost programa</p>



	<p>koji se kroji sukladno potrebama njihovog istraživanja, kako po pitanju sadržaja tako i po pitanju metoda poučavanja (vidi točke 4.5 i 4.7). Postupak mentorstva također je visokokvalitetan, pri čemu doktorandi imaju redovite prilike vrednovati svoje mentore (na polugodišnjoj osnovi uz mogućnost ulaganja anonimnih primjedbi, vidi točku 2.3). Doktorandi i djelatnici istaknuli su raspon i kvalitetu generičkih i znanstvenih vještina koje se stječu tijekom studija, čime je potkrijepljeno objašnjenje dano u Samoanalizi (vidi točku 4.6). U tom se smislu podržava održavanje doktorskih konferencija, kao što je ona održana 2016. godine – RIDOC (knjiga sažetaka s te konferencije dana je Povjerenstvu na uvid tijekom posjeta Fakultetu). Ova je konferencija omogućila doktorandima da se upoznaju s međusobnim radom i idejama te da dobiju komentare uvaženih članova akademske zajednice i svojih kolega s drugih/stranih sveučilišta – ovakvi skupovi potiču razvoj niza korisnih vještina. Generičke i znanstvene vještine također se razvijaju u okviru obveznog studiranja u inozemstvu tijekom najmanje četiri mjeseca (20 ECTS bodova) i obvezne objave znanstvenog rada (vidi točku 4.6). Izuzimanje mentora iz povjerenstva za ocjenu doktorske disertacije predstavlja iskorak u odnosu na ono što se od ovakvih studija može očekivati u međunarodnom kontekstu.</p>
<p>4.2. Ishodi učenja navedeni na razini studijskog programa i njegovih segmenata u skladu su s razinom 8.2. HKO-a. Oni jasno opisuju kompetencije koje će doktorandi razviti tijekom doktorskoga studija i etičke zahtjeve znanstveno-istraživačkog / umjetničkog rada.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Ishodi učenja studijskog programa, kao i ishodi učenja pojedinih predmeta, (primjeri su navedeni u Samoanalizi) u skladu su s razinom 8.2. Hrvatskog kvalifikacijskog okvira. Kompetencije koje doktorand mora razviti jasno su opisane. Kompetencije su</p>

	<p>jasno usmjerene ka osposobljavaju istraživača za visoku samostalnu provedbu kvalitetnog istraživanja što je omogućeno usvajanjem širokog raspona akademskih i ne-akademskih vještina.</p> <p>Posvećenost provedbi istraživanja na način koji je etičan i upućuje na čestitost te usađivanje tih vrijednosti doktorandima na studiju neupitni su. To je postalo vidljivo i tijekom posjeta Fakultetu i čitanja točke 2.5. Samoanalize, u kojoj se navode važne definicije i kodeksi sukladno kojima se istraživanja provode i kontroliraju. U tom se smislu rabi program Turnitin radi utvrđivanja mogućeg plagiranja. Usvajanje etičkih načela implicirano je ishodima učenja studijskog programa – kao što je ishod učenja 8, koji je usmjeren na promicanje „izvrsnosti u akademskom i profesionalnom kontekstu u polju pravnih znanosti,“. Preporuka je staviti eksplicitni naglasak na etičke zahtjeve u okviru ovoga ishoda učenja, kao jasan odraz prakse i ciljeva ovog studijskog programa.</p>
<p>4.3. Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Ishodi su učenja doktorskoga studija logički i jasno povezani s ishodima učenja pojedinih nastavnih sadržaja, mentorskog i istraživačkog rada, što je potkrijepljeno rezultatima postignutima na temelju ishoda (točka 4.2) navedenim u Samoanalizi te potvrđeno od strane doktoranada i bivših doktoranada. U vezi poboljšane primjene metodologije istraživanja na temelju uzorkovanja doktorskih disertacija, vidi točku 4.4.</p>
<p>4.4. Programom doktorskoga studija postižu se ishodi učenja i kompetencije u skladu s razinom 8.2. HKO-a.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Postupci osiguravanja kvalitete studijskog</p>

	<p>programa (vidi 2.3) sukladni su međunarodnim standardima, te, kako je spomenuto u točki 4.1, u smislu izuzimanja mentora iz ocjenjivačkog povjerenstva čak predstavljaju iskorak u odnosu na međunarodnu praksu. Općenito, uzorci doktorskih radova pokazali su da studenti usvajaju kompetencije na razini 8.2 HKO-a. Ipak, na temelju uzorka doktorskih radova vidljivo je da bi dodatnu pažnju trebalo posvetiti tome da se nakon navođenja određene metode istraživanja ista doista i provodi. Uzorkovanje sažetaka radova s Riječke doktorske konferencije – RIDOC 2016 pokazalo je da su doktorandi stekli relevantne ishode učenja te da ih primjenjuju.</p>
<p>4.5. Obrazovne su metode (i raspodjela ECTS-a, ako je definirana), na različitim aktivnostima doktoranda, prikladne razini 8.2. HKO-a i osiguravaju postizanje jasno definiranih očekivanih ishoda učenja.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Nema dokaza da se primjenjuje <i>ex-cathedra</i> metoda nastave. Umjesto toga, biraju se prikladne i prilagodljive nastavne metode koje u poučavanje uključuju doktorande. To je potvrđeno i tijekom posjeta u razgovorima sa sadašnjim i bivšim doktorandima. Doktorandi su rekli da se tijekom predavanja pred njih stavljaju izazovi i da ih se aktivno uključuje u proces učenja. Daljnja primjena takvih nastavnih metoda važna je kako bi se osiguralo da doktorandi preuzmu odgovornost za vlastito učenje i razvoj svojih znanstveno-istraživačkih vještina, pod odgovarajućim vodstvom i mentorstvom.</p>
<p>4.6. Program omogućava stjecanje generičkih vještina.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Doktorandi su po završetku studija opremljeni nizom općih prenosivih vještina. U točki 4.2 Samoanalize jasno se navodi koje su to vještine i kako se one stječu. Osim znanstveno-istraživačkih vještina, usvajaju se i vještine planiranja i vođenja projekata</p>

	<p>(koje se stječu, primjerice, sudjelovanjem u znanstvenim projektima), vještine pisanja i izvještavanja (koje se stječu, primjerice, pisanjem seminara i izlaganjem radova na međunarodnim konferencijama) te vještine poučavanja i mentorstva (koje se stječu obveznim održavanjem dva predavanja na diplomskom ili poslijediplomskom studiju). Doktorande se osvještava o prilikama za stjecanje korisnih vještina. Oni su posvjedočili o stjecanju općih (prenosivih) vještina te vrijednosti tih vještina, što su potvrdili i (potencijalni) poslodavci.</p>
<p>4.7. Nastavni su sadržaji u funkciji trenutačnoga i budućega istraživačkog rada i osposobljavanja doktoranda (individualni plan slušanja nastave, generičke vještine i dr.).</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Sadržaj predmeta koji se provode fleksibilan je i prilagodljiv akademskim potrebama i planu istraživanja pojedinog doktoranda. Uz iznimku obveznog kolegija iz metodologije, doktorandi biraju predmete koji odgovaraju njihovom planu istraživanja, pod vodstvom mentora. Uz znanstveno-istraživačke vještine, nužna je pažnja posvećena i stjecanju generičkih (prenosivih) vještina (vidi točku 4.6). Tijekom posjeta Fakultetu bivši i sadašnji doktorandi potvrdili su prikladnost i prilagodljivost nastavnog sadržaja.</p>
<p>4.8. Program osigurava kvalitetu međunarodnom povezanošću i mobilnošću nastavnika i doktoranda.</p>	<p><b>Visoka razina kvalitete.</b></p> <p>Važnost međunarodne mobilnosti za doktorande upisane na program dokazuje činjenica da doktorandi moraju provesti razdoblje od najmanje četiri mjeseca u provedbi istraživanja u inozemstvu (u ukupnom iznosu od 20 ECTS bodova). Doktorandi potvrđuju da dobivaju individualne savjete i pomoć u proširivanju svog međunarodnog istraživačkog iskustva, primjerice, prilikom odabira ustanove i podnošenje prijave za financiranje, do one mjere u kojoj Fakultet u tome može pomoći.</p>

Studij mogu pohađati i strani studenti, budući da se doktorski rad može izraditi i na stranom jeziku i budući da je kolegije moguće slušati i na drugim jezicima pored hrvatskog. Privlačenje međunarodnih kandidata potiče se organizacijom doktorskih konferencija (dokaz o organizaciji takve konferencije dostavljen je u obliku knjige sažetaka s konferencije iz 2016. godine) kojima se studijski program popularizira. Knjiga sažetaka upućuje na stvarni međunarodni karakter ove konferencije, sa sudionicima (mentorima i doktorandima) iz različitih ustanova i država, kao što su Francuska, Italija i Mađarska. Fakultet ima i široku mrežu međunarodnih kontakata, što olakšava mobilnost nastavnika. U razgovoru s nastavnicima postalo je jasno da, unatoč brojnim prilikama koje su im dostupne, nije lako pronaći vrijeme za korištenje tih prilika. Shodno tome, preporučujemo Fakultetu da obrati više pozornosti na to da pomogne nastavnicima (uključujući i mentore) u korištenju dostupnih prilika za proširivanje međunarodnog iskustva. Sveučilište je potpisalo Europsku povelju za istraživače i Kodeks o zapošljavanju istraživača te je provelo pilot-projekt u tom smislu.

## **\*NAPOMENA: PREPORUKE STRUČNOG POVJERENSTVA AKREDITACIJSKOM SAVJETU AGENCIJE I OZNAKA KVALITETE**

Zadaća je stručnog povjerenstva u reakreditaciji doktorskih studija višestruka. Povjerenstvo ili dio povjerenstva koje odlazi u posjet visokom učilištu izrađuje prijedlog izvješća na temelju samoanalize, posjeta i popratne, relevantne dokumentacije. Prijedlog izvješća usvajaju svi članovi povjerenstva jednoga grozda, a predsjednik povjerenstva grozda zadužen je za usklađivanje razine ocjenjivanja.

Stručno povjerenstvo u izvješću donosi procjenu zadovoljava li visoko učilište na doktorskom studijskom programu propisane zakonske i podzakonske uvjete, zadovoljava li dodatne/preporučene uvjete koje je utvrdio Akreditacijski savjet Agencije te ima li pozitivnu, odnosno zadovoljavajuću ocjenu kvalitete prema kriterijima ovoga dokumenta. Uz to stručno povjerenstvo obvezatno mora izraditi preporuke za unapređenje kvalitete.

Na temelju procjene svih navedenih elemenata, stručno povjerenstvo može predložiti Akreditacijskom savjetu Agencije: izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta; pismo očekivanja s rokom uklanjanja nedostataka do tri godine ili uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo procijeni da visoko učilište svojim doktorskim programom ne zadovoljava zakonske i podzakonske uvjete ili da je kvaliteta izvođenja programa narušena (ne zadovoljava dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta ili je ocjena kvalitete jako loša), ono treba predložiti uskratu dopusnice.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su zakonski i podzakonski uvjeti zadovoljeni, ali je kvaliteta narušena u određenim (gore navedenim) elementima te kako se utvrđeni nedostaci mogu ispraviti u roku do tri godine, ono treba predložiti pismo očekivanja.

Ako stručno povjerenstvo smatra da su svi zakonski, podzakonski i dodatni/preporučeni uvjeti zadovoljeni, a ocjena kvalitete zadovoljavajuća, odnosno da studijski program ispunjava pravilno zacrtane ishode učenja za tu razinu i područje znanosti, ono može predložiti izdavanje potvrde te obvezati visoko učilište na unapređenje kvalitete u okviru naknadnog praćenja i izvještavanja Agenciji.

Konačno, ako je stručno povjerenstvo, prema gore navedenim kriterijima, predložilo izdavanje potvrde o ispunjavanju uvjeta te je procijenilo kako se, osim minimalnog praga kvalitete studijskog programa, odnosno razine kvalifikacijskog okvira, program treba prepoznati kao doktorski program „visoke razine kvalitete“, tada ono Akreditacijskom savjetu može predložiti da Agencija takvu doktorskom programu dodijeli oznaku kvalitete „visoka razina kvalitete“. Time Agencija, uz suglasnost Akreditacijskog savjeta, visokom učilištu dodjeljuje pravo uporabe oznake u akademsku i promidžbenu svrhu.

Oznaka kvalitete „visoka razina kvalitete“ ne može se predložiti odnosno dodijeliti programu ni visokom učilištu koje ne zadovoljava sve zakonske i podzakonske uvjete navedene u ovom dokumentu i sve dodatne/preporučene uvjete Akreditacijskog savjeta. Osim navedenog, ocjena kvalitete programa treba odražavati visoku razinu kvalitete na način da je najmanje polovica potkriterija u svakom kriteriju ocjene kvalitete ocijenjena kao visoka razina kvalitete. Akreditacijski savjet Agencije donosi konačno mišljenje o dodjeli oznake. Sadržaj i oblik oznake kvalitete propisat će Agencija svojim općim aktom.

Akreditacijski savjet Agencije na sjednici razmatra završno izvješće sa svim preporukama i prijedlozima te o njemu donosi mišljenje. Agencija na temelju prethodnog mišljenja Akreditacijskog savjeta donosi akreditacijsku preporuku ministru nadležnom za znanost i visoko obrazovanje te po primitku ministrove konačne odluke o ishodu postupka dodjeljuje oznaku „visoke razine kvalitete“.